

GOŃCZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Kupujcie!! Kajety i wszelkie przybory szkol- **Sklep „Gońca”**
ne w największym wyborze poleca: **II Aleja 26**

Nieco zimnej wody

My, Polacy, stanowczo zbyt chętnie i szybko entuzjazmujemy się jakimiś zdarzeniami, które w naszym pojęciu stawiają nas na piedestale wszechwiatowej sławy. Przez sto lat z górą pozbawieni bytu państwowego, poniewierani i lekceważeni przez narody, posiadające własną państwowość, każdy naturalny objaw względów, jakie się na leżą państwu czwartemu z rzędu w Europie, co do liczby mieszkańców, uważamy za coś nadzwyczajnego, za objaw nadzwyczajnie pomysłny i dla nas zaszczytny. Każdy minimalny sukces sportowy czy techniczno-wojskowy wyolbrzymiamy do niebywałych rozmiarów, pierwsze lepsze zdawkowe sło wo dyplomaty zagraniczne czy wojownika uważamy za godny wyrzycia, na marmurze hold nam złożony.

Byliśmy rozentuzjazmowani tem, że nasz poseł w Paryżu zaczął używać tytułu ambasadora, vice versa poseł francuski w Warszawie taki sam tytuł przyjął. Cóż za sukces: zwykła zewnętrzna forma, którą między sobą omówiły dwa państwa. Tymczasem z tego powodu prasa nie omieszczała wysnuwać wniosków, że dopiero teraz zaczyna nam szanować, że Polska zostaje podniesiona do godności mocarstwa. Sowiecka Rosja odrazu posłała swego posła w charakterze ambasadora i tego go nie uważała za swój specjalny sukces.

Cieszyliśmy się bardzo, że przedstawiciele obcych armii, którzy się zjechała na nasze wielkie manewry mówili komplementy pod adresem naszej armii. Nie wchodząc w meritum sprawy, czy były to szczerze zdania czy nieszczerze, musimy sobie uprzytomnić, że gościnie inaczej mówić nie wypadało, bo byłoby to niegrzecznie i niedyplomatycznie. Poprostu weźmy przykład z życia: czy goście zaproszeni do prywatnego domu słuchając produkcji artystycznych dzieci gospodarza, względnie produkcji samych gospodarzy, kiedykolwiek wyraża się niepoehlebnie o tych produkcjach. Wszak to świadczyłoby o ziem wychowaniu gości.

Przecież gen. Gourand — o którego sympatii dla Polski nie wątpię — po manewrach w Polsce, o których bardzo uprzejmie wyrażał się, pojechał na manewry armii czeskiej i tam o sprawności armii czeskiej wyrażał się niemiernie pochlebnie jak o armii polskiej.

Uważaliśmy za nadzwyczajny tryumf naszego lotnictwa, że eskadra lotnicza pod dowództwem gen. Zagórskiego przyfrunęła z Paryża do Warszawy. W tym wypadku nie widzę najmniejszego powodu do entuzjazmu. Takie loty w innych krajach są b. często na porządku dziennym: bo przecież że kilkanaście aeroplanów z kilkakrotnymi przestankami dowlokło się do Polski to nie nadzwyczajnego, nadzwyczajnym jest natomiast, że na czele lotnictwa stoi lotnik najmłodszy fachowością i wyszkoleniem i że ten lotnik — gen. Zagórski — podczas swej podróży na czele eskadry z Paryża do Warszawy, zdążył roztrzaskać trzy aeroplany. Uzasadniony jest dzwon na trwogę z racji naszego złego stanu lotnictwa, tak ilościowego, jak i jakościowego (mówię o aparatach), i nadmiernej ilości wypadków w lotnictwie.

Polska nie wytrzymuje żadnych, pod tym względem porównań ze swymi sąsiadami, u których lotnictwo dużo wyżej stoi.

W dziedzinie sportu na arenie europejskiej nie odnosimy żadnych sukcesów,

jedynie kawalerja nasza ratuje honor Polski otrzymując na konkursach hipicznych niegorsze wyniki. Tylko też kawalerji zawdzięczamy, że na Olimpiadzie Paryskiej raz jeden nasz sztandar został wciągnięty na główny maszt i zajęliśmy nie pierwsze miejsce... od końca, lecz trochę dalsze, w każdym jednak razie dwudzieste siódme miejsce z kolei. Nie przeszkadzało to nam, że w czasie Olimpiady byliśmy jaknajlepszej myśli a po Olimpiadzie również nie traciliśmy humoru.

Wciąż piszemy o wzrastaniu naszego znaczenia europejskiego, respective na znaczenia u Ligi Narodów. Parę dni temu przed wyborami do Ligi twierdziły — niektóre dzienniki, że wybór p. Skrzyńskiego na jednego z siedmiu wiceprezesów Zgromadzenia Ligi jest zapewniony. Wiceprezesem sędzi p. Skrzyński nie został, natomiast ucie-

szyliśmy się bardzo, że dano mu przez wodniactwo w jednej z komisji. Polska do dziś dnia nie należy do Rady Ligi Narodów, bo przy ostatnich wyborach rozgrywających się między Polską a Urugwajem to „wielkie mocarstwo” dostało miejsce w Radzie. Przykładów nieuzasadnionego entuzjazmu polskiego społeczeństwa z racji różnych wypadków europejskich i krajowych mogliśmy wiele wyczytać. Uważamy że trochę zimnej wody na nasze głowy bynajmniej nam nie zaszkodzi. Wiadoma jest bowiem rzecz, że zwycięstwo i entuzjazm upaja, a wówczas energia ludzka nie jest tak intensywną, jak wtedy, gdy uważamy się za mało doskonałych i czynimy cały wysiłek aby dorównać naszym współzawodnikom.

Naszemu społeczeństwu konieczna jest kuracja hydropatyczna.

Fm.

Bunt w więzieniu S-to Krzyskiem pod Kielcami

20 zbuntowanych więźniów rzuciło się na dozorców więziennych. Krwawa strzelanina na podwórzu więziennym. W porę nadjechała pomoc z Kielc. Z personelu więziennego i policyj 1 osoba zabita i 4 ranni. Z 20 więźniów zbuntowanych 6-ciu padło trupem, a 18 rannych

Jak donoszą do „Gońca Czeszochowskiego” z Kielc, wczoraj w więzieniu S-to Krzyskiem, gdzie odsiaduje karę 300 więźniów doszło do krwawej walki ze zbuntowanymi więźniami, którzy zamierzali obchod 10-lecia Straży bezpieczeństwa wyzyskać do przeprowadzenia planowego buntu.

O godz. 9-ej rano 20 więźniów udających się pod eskortą do łaźni, rzuciło się na dozorców więziennych, odbierając im karabiny. Uzbrojeni już w kilka karabinów, wpadli zbuntowani więźniowie do kancelarii, gdzie wywiązała się strzelanina. Dyżurny inspektor zastrzelił trzech napastników, lecz ugodzony kulą padł bez przytomności. Kilku dozorców, więziennych, widząc przewagę, rzuciło się do ucieczki, zabierając klucze od cel więziennych. Ta okoliczność była przeszkodą do uwolnienia z cel około 300 więźniów. Zbiegli dozorczy zaalarmowali policję

oraz dali telefoniczną wiadomość do Kielc o buncie więźniów. Skonsygnowany oddział policji otoczył więzienie rozpoczynając ostrzeliwanie znajdujących się na podwórzu zbuntowanych więźniów, którzy również odpowiadali strzałami.

Po godzinnej strzelaninie przybyła mochodami z Kielc liczniejszy oddział policji pod kierunkiem komendanta Barwicza. Na miejsce wypadku przybył również i p. wojewoda.

Rozpoczęto szturm do bramy więziennej i wkrótce po krwawym ataku zdobyto podwórze więzienne usiane trupami i rannymi więźniami.

Z 20 zbuntowanych więźniów 6 zostało zabitych, 12 rannych a dwóch, ujęto żywcem. Z personelu więziennego inspektor ciężko ranny, 1 dozorca zabity oraz 2 policjantów rannych.

W sprawie krwawego buntu więźniów wszczęto dochodzenie śledcze.

Konferencja u Marszałka Sejmu

Premjer Grabski zapowiada nowy program Rządu

Warszawa. — Wczoraj po południu odbyło się w prywatnych apartamentach Marszałka Sejmu przyjęcie, w którym wziął udział premjer Grabski oraz posłowie sejmowi, członkowie komisji budżetowej, pp. Barlicki, Chaciński, Głabiński, Zdziechowski, Gruszka, Poniatowski, Stolarski, Jaroszyński, Sliwiński i Wiślicki.

Zebrańie zgał Marszałek Rataj, poczem zabrał głos premjer Grabski i w półtoragodzinnej mowie zapoznał posłów z obecną sytuacją gospodarczą państwa; równocześnie wskazał na cały szereg środków zaradczych, jakie

podemie rząd jeszcze przed powołaniem Rady Gospodarczej. W konkluzji premjer zapowiedział nowy program gospodarczy, z którym rząd wystąpi przed pełnym Sejmem.

Po sprawozdaniu szefa rządu wywiązała się dyskusja, w czasie której posłowie wystosowali do Premjera szereg pytań. Premjer udzielił na nie wyjaśnień.

Zarówno szczegóły sprawozdania Premjera, jak kwestje, wysunięte w toku dyskusji, uznano za ściśle poufne. Równocześnie postanowiono, że konferencje te będą kontynuowane.

Kłeska Gdańska w Genewie

Ustalenie granic portu w myśl tezy polskiej. Westerplatte ma być oddane Polsce do 1 listopada

Genewa. — Na ostatnim przedpołudniowym posiedzeniu zajmowała się Rada Ligi Narodów sprawami gdańskimi.

W pierwszym rzędzie przystąpiono do rozpatrzenia sprawy składowej amunicji dla Polski na Westerplatte w Gdańsku. Ustalono, że oznaczone już przez komisję portową terytorjum ma być oddane rządowi polskiemu do 1 listopada.

ponował, aby sprawę jeszcze raz odsłać do międzynarodowego trybunału w Hadze.

Delegat angielski sir Robert Cecil oświadczył krótko, że rzeczoznawcy spełnili znakomicie swoje zadanie, albo w jasnym jest, że ustalenie granic portu nie może obejmować samego tylko wybrzeża, ale także przyległe terytorjum. Odesłanie sprawy do trybunału haskiego byłoby niepotrzebną stratą czasu.

W dyskusji przemawiał delegat Szwecji Unden, poczem nastąpiło głosowanie. Przyjęto jednogłośnie wniosek Quinones de Leon'a.

TELEGRAMY.

Pięć paktów.

Berlin. „Berliner Tageblatt” donosi że rokowanie w sprawie paktu gwarantowanego obejmuje 5 paktów, a mianowicie: 1) pakt nadreński, 2) pakt niemiecko-francuski, 3) pakt arbitrażowy niemiecko-belgijski, 4) pakt arbitrażowy niemiecko-polski, 5) pakt arbitrażowy niemiecko-czeskosłowacki.

Wszystkie te paktu mają być omawiane osobno, a wezmą w nich udział przedewszystkiem strony bezpośrednio zainteresowane, kty będą podpisane na konferencji generalnej, w której wezmą udział wszystkie interesowane państwa.

Termin konferencji z Niemcami.

Genewa. Uchodzi tu za pewne, że konferencja wspólna z Niemcami w sprawie zachodniego paktu bezpieczeństwa odbędzie się 5-go października rb. w Lucernie.

Odpowiedz na zaproszenie.

Berlin. — Odpowiedz niemiecka na notę zaproszeniową Ententy została już przygotowana przez min. Stresemann. 21 września ma ją zatwierdzić rada ministrów. Odpowiedz proponuje konferencję ministrów spraw zagranicznych na dzień 5 października w Lucernie.

Sowiety zabiegają o pozyskanie Polski i Rumunii.

London. Prasa śledzi mająca nastąpić w dniach najbliższych podróz Czicherina do Warszawy, Rzymu i Bukaresztu. Ze względu na obecny stan, Anglia chce przystąpić do paktu mocarstw sprzymierzonych, poniechając samemu myśl utworzenia antysowieckiej unji państw europejskich. — Dla Angli miałby być pakt zachodni rozjazem tarczy obronnej na wypadek konfliktu Anglii i Rosji.

Pomyślny przebieg nowych rokowań polsko-litewskich.

Kopenhaga. — Polsko-litewskie rokowania zostały na nowe podjęte. Jak się wyświadczyło, osiągnięto już cały szereg rezultatów, natomiast niezatwierdzona jest jeszcze kwestja polskiego konsulatu w Kłajpedzie.

W dalszym ciągu donoszą, iż zgodzono się na podjęcie bezpośredniej komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

Dymisja gabinetu litewskiego.

Ryga. Lotewska agencja telegraficzna donosi z Kowna: Wczoraj o godz. 9-ej rano odbyło się nadzwyczajne posiedzenie litewskiej Rady ministrów. — Omawiano sytuację, wywołaną tem, że ważne instrukcje delegacji litewskiej do rokowań z Polską nie doszły na czas do Kopenhagi. W rezultacie dyskusji gabinet postanowił podać się w komplecie do dymisji. Natychmiast po posiedzeniu prezes Rady ministrów Petrulis złożył

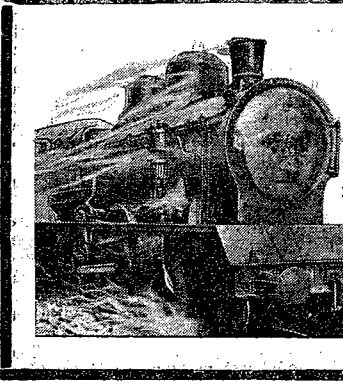
20). TOMASZ LIE O ZACHODZIE

powieść tłumaczona z oryginału norweskiego Wyjęto już podwójne okna, lecz na żądanie pani postawiono na czas jakiś dywan na podłodze; podnosiły się odeń smugi pyłu, wirujące tęczowemi blaskami w promieniach słonecznych...

na małą wycieczkę tam, jutro, od samego rana? Jabym się uwolnił od wszystkiego, urządził sobie rekreację, pojechałbym do naszej Słonecznej, obejrzęć drzewka owocowe, odjąć słomę ze szczepliń i przekazać się jak dużo z nich wytrzymało ostrą zimę...

wstępuję po raz pierwszy do Słonecznej... otwieram ją już na lato... a kończy się ona z chwilą, gdy klucz od naszego domku w gabinecie na całą zimę zawieszam. Doktor ożywił się widocznie, chodząc po pokoju, gędząc wesoło...

Pani, która leniwie leżała na wpół na kanapie, zerwała się szybko, robiąc porządek wkoło siebie i na stoliku z przyborami do kawy. Dzwonek odezwał się w przedpokojku a po chwili wszedł Wingard...

Teatr ODEON PROGRAM OD SOBOTY 19 DO WTORKU 22-go WRZEŚNIA 1925 ROKU. Tytuł: KOŁO UDREKI (LA ROUE). Wielka Symfonia życia, pracy, miłości i cierpienia według utworu EMILA ZOLA.

Kino-Teatr „Nowy“ Od piątku 18 do poniedziałku 21 września (włącznie.) Ceny miejsc krzesło 1 zł.

Program 2 godzinny! Z niecierpliwością oczekiwany film! Program 2 godzinny! POPIOŁY ZEMSTY Monumentalny dramat w 2 serjach 12 aktach (wyświetlanych jednocześnie).

TEATR „NOWOŚCI“ Od niedzieli 20 do środy 23 września włącznie. Początek przedstawień w dn. powszednie o godz. 5 w soboty o 4 w niedzielę i święta o 3 p. Ost. seans o 9 1/2 wiecz.

ŻEBRO ADAMA (kobieta) Monumentalny film, ilustrujący dzieje, losy i koleje kobiety w dobie obecnej i w wizyjnej przeszłości w wielkich 10 akt. w rolach gł. słynna piękność wspaniała tragiczka ekranu ANNA O. NILSON.

Powiatowa Kasa Chorych w Częstochowie. Kasa opiekę lekarską chorób skorupażujących. Dr. Grünwald Kościuski 17.

Piegi ŻÓŁTE PŁAMY, OPALENIZNE aptekarza JANA GADEBUSCH'A Axela krem od piegów 1/2 stołki 1.50 zł. 1/1 stołki 3 zł.

Truskawki wielko owocowe do sadzenia są jeszcze do sprzedania Hubertowska 16. Dom 2 piętrowy ogród sprze dam. Władomości Rynek Wieluński 8 Sy-godziński.

Leżarz-Dentysta Stanisław PARCZYŃSKI ul. Dąbrowskiego 6. I piętro. Przyjmuje od 10-ej-1-ej i od 5-ej-7-ej.

ĆMIELÓW II-ga ALEJA 42 POLECA: ALUMINIUM GRUBE EMALJA BIAŁA GRUBA

Ogłoszenie Nr. 191. W rejestrze Sądu Okręgowego, jako Rejestrowego, w Piotrkowie, w dziele spółdzielni pod Nr. porz. 191, a kol. 2-im dnia 27 czerwca 1925 r. wpisano:

Zgubiono książkę Pow. Kasy Chorych wyjd. na imię Jan. Słomskiego Nr. 19003. Sliwki węgierki do sprzedania Dąbrowskiego 15.

Jak postępować Nadesłaj charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby, zakumikuji; imię, rok, miesiąc urodzenia.

Kucharka rutynowana z referencjami potrzebna od zaraz do restauracji. Wyżła angielskiego, siódma sprzedam telefon 7 pap.